

**Hledání a nalezení širších prostorových a dějinných vazeb zdánlivě bezvýznamného
hradu Krakovce na panství Starého Trautnberka metodou kvalifikovaného odhadu
podílu vlivu faktické a lidové složky etymologické na geografické i personální
názvosloví v centru středoevropského regionu (Archa©2001)**

DŮKAZOVÁ ZPRÁVA

Doc.Kmínrle , Archa ®2005.

Studii tohoto jména (i obsahu) jsem sestavil při hospitalizaci a sepsal 26.února 2001, v tzv.,den odkládání želez". Vzhledem k nastíněné situaci jsem tehdy byl zcela odkázán na metodu KTMD a o to více byla moje práce plodnější na zásadní odhalení, než kdybych používal klasický řešerní postup užívaný jinými směry současné vědy. Protože jsem použil Kmínrleho, tudíž mou a tudíž vynikající metodu Kmínrleho, tedy mého triviálního myšlenkového direktu, která poskytuje přímočarý a méně chybami zatížená vysvětlení, neobtěžoval jsem se tehdy pro svá tvrzení hledat klasické vědecké hmotné či listinné důkazy. Leč hned bezprostředně nato jsem o důkazy doslova zakopával. Doba ještě nenazrála tomu, aby metoda KTMD byla všeobecně užívána (resp. aby byl aspoň rehabilitován zdravý selský rozum), a tak mě tato situace nutká pro perspektivu lidské společnosti vykonat ještě něco - pokusit se opět metodu KTMD prostřednictvím jejích výsledků obhájit a šířeji prosadit. A k tomu se velmi dobře hodí konkrétní příklad tehdejší studie. Považuji vzhledem k překvapivým a pro mnohé odvážným vývodům studie za potřebné podotknout, že ona hospitalizace byla na chirurgickém oddělení, a úraz jsem měl tentokrát nikoli hlavy, nýbrž ruky.

Ony nalezené (resp.potkané) důkazy dokonce přinesly nová fakta, která jsou takového významu, že by zasloužila samostatné pojednání. Ovšem ze shora uvedených důvodů jsem se nakonec rozhodl stať pojmut jako pokračování předešlé, a pro přehlednost dokonce ponechat původní posloupnost, i když tím je zároveň dosti podkopána gradace, kterou by tato zpráva mohla mít. Vědom si společenské závažnosti poslání MKTMD a tedy nutnosti neponechat na ní žádný stín, omlouvám se též za několik (ovšem nepodstatných) tvrzení minulé studie, která se nakonec ukázala jako mylná (ovšem nikoli v případech, kdy jsem tvrzení označil jen jako hypotézu či alternativu).

TRUTNOV

Málem jsem se již omluvil za tvrzení, že hrdinný Trut městu jméno nedal. Je to totiž pravda. Trut dal jméno své tvrzi a osadě při ní. Po svém odchodu neznámo kam a možná od rozdělané práce na něj místní zanevřeli tak, že kolonizovanému údolí vrátili staré názvosloví - Úpa. Ve třináctém století vzniká město, a vlivem německých osadníků dostalo (od saských horníků) název „Trautenau - Trautenow - Trutnow“ - tolik písemné prameny. Srovnej nyní s vývody metody KTMD L.P.2001: „Traut" a "Neu", časem počeštěné na Trautnov a konečně Trutnov“. Měl bych se omluvit za to, že moje vývody odvozovaly název od slov „rozmilý“ a „nový“, a nikoli „rozmilá“ a „niva“. Kdybych snad předtím Trutnov navštívil a jeho údolní polohu již znal, snad ano. Jinak takto myslím naopak, že je to aspoň na poloviční pochvalu ve prospěch metody KTMD.

Omluvu poskytuji pouze za tvrzení, že draka, Trutem zmoženého, ukradlo Brno. Trut jej totiž do Brna dovezl osobně a věnoval jej tu knížeti Oldřichovi, když tu do funkce zemského správce uváděl syna Břetislava. Ten jej pak věnoval Brnu, aby posílil od dob Sptyhnhěvových poněkud již sešlého moravského ducha. I tu se však omlouvám jen napolovic, protože brňáci sice Trutovi neukradli přímo draka, ale jeho příběh. Napasovali jej k potoku, jemuž pak, snad jakožto pokání, dali stejné jméno jako má potok pod Trautnberkem - Švarcava. Dopustili se tedy krádeže v rovině duchovní.

Zdá se, jakoby tím bylo vše dořečeno. Omyl - záhadou stále zůstává původ resp.výklad jména samotného Truta. Ten tu byl již dávno před Němci a tudíž nejde o počeštění slůvka „Traut“-rozmilý. Ba právě naopak - dovozuje se, že jde o anagram (přesmyčku) slova „rtuť“. Tomu nahrává fakt, že Trut byl asi poněkud rtuťovitý chlapík. Již sám průběh dračí anabáze napovídá, že šlo o člověka velmi rozhodného, s praktickými zkušenostmi i velkou představitostí. I jeho reakce na pomyslnou ztrátu draka, způsob hledání a založení nového sídla (Trutenberka) mělo tyto atributy. Jakoby si i pozdější změny v pomístním názvosloví nesly tuto pečeť překotnosti, neb názvy podléhaly nikoli jen obvyklému počešťování, ale dříve naopak poněmčování (při procesu počešťování se objevily i tak šroubované hybridy, jako označení příslušníků rodu „Trautenbergářové“). To byl nejen společný osud Trutenberka (Trutovy Hůrky) a Trutnova, ale i dějepravy, kde na místě prapředka Truta dočasně trůnil pozdější Albrecht z Trautnberka.

A tím jsme již potřetí dospěli ke Starému Trautnberku a dosud poněkud éterické úvahy dojdou zhmotnění.

TRAUTNERK

Všimli jste si toho, nebo ne? Pociťli jste ten třesk (resp.triviální myšlenkový direkt)? Podobně jako mě v roce 2001 při všimnutí si jediného chybějícího písmenka Trautenberk-Trutenberk a naopak přebývajícího v dvojici krakovnoš-Krakonoš, podobně jako Pegi Peřuru Kmínka při koincidenci Krakov-Krakow? Pokud ne, tak tady to je!!! : Darování draka nám přece datuje všechny události včetně založení Trutenberka! Pokud vezmeme za rozhodné období převzetí Moravy Břetislavem po osvobození od Poláků, pak Kosmas udává, že se tak stalo již před unesením Jitky roku 1021 (pozdější prameny sice udávají roky 1026 nebo 1029, ale vždyť Kosmas - ten to měl z první ruky, teoreticky mu to mohl jako desetiletému sdělit přece sám Břetislav ! Tedy můžeme směle říci, že Trutenberk byl založen před rokem 1021- no to je opravdu kolosální objev, Trutenberk byl tedy nejstarším českým (kamenným) hradem, i románská Praha vznikla daleko později (podotýkám - poblíž Trutenberka) !!! Při tomto zjištění jsem si vzpomněl na výklad Pegi Peřury Kmínka, který ve chvíli, kdy hovořil o neobvykle rozsáhlém, „pouhou“ palisádou hrazeném předhradí, hovořil trochu upejpvavě, jakoby se trochu styděl za takto zastaralý prvek na Trutově hradě. Jenže ve světle nových faktů je to úplně jinak - to naopak kamenné jádro hradu o více než století předběhlo dobu, kdy všude jinde byla sídla hrazena jako předhradí na Trutenberce, tedy - jak by řekl Sedláček - „po způsobu staroslovanském“. Dřevěnné předhradí tedy nebylo upomínkou na vlastnoruční metodu likvidace draka, ale soudobým standartem, a vlastní kamenné obydlí Trutovo jistotou a luxusem, který neměli ani čeští králové.

Ke stavebnímu kamenu v jádru hradu se pojí další překvapivá zjištění (viz dále), teď ještě zůstaňme u Truta. Opět jsem doslova zakopl o fakta, která dotvrzují zjištění původní studie, tedy že zakladatelem prahradu Trutenberka (Trautnberka) i celého rodu pošlého z něj byl podkrkonošský Trut. Vezměme to tak, jak fakta sama přicházela, tedy tentokrát pozpátku, a připomeňme jen, že lidová tradice je jedním z nejspolehlivějších, totiž nepřekrucovaných pramenů poznání: Nejbližší vsí od hradu jsou Malé Kyšice (dnes proslulé umístěním Nového Trautnberka), zvané častěji jako Kyšičky, a původně Chaloupky. Tyto chaloupky byly postaveny z produktů větrné smrště lesního polomu v místě působení uhlířů, což je dnes vlastně poslední tradiční řemeslo provozované na dnešním tzv.Křivoklátsku. V obecním znaku Kyšiček na paměť původu nacházíme tři milíře. V erb prastarého rodu Trautnberků nacházíme na stříbrném poli („rodinné stříbro“) tři modré hroty, představující plameny - jakže, modré plameny? No právě - jen v milířích, za oněch téměř alchymistických procedur byly modré plamínky, jejichž správné zabarvení viditelné jen v noci bylo třeba hlídat, a uhlíři kvůli tomu u milířů pobývali i několik týdnů. Vidíte souvislost s obecním znakem? Prozradím vám ještě jednu - sám Trut byl totiž původně uhlířem (!), a tak symbolika místa zůstala nezměněna už téměř tisíciletí (jen pod tíhou okolností je znamení ještě doplněno - viz závěr statě)..

A před těmi téměř tisíci lety se Trut usadil „na hůrce, pod níž pět vod se stýká“. To je opravdu magické místo, ve vodním živlu je tu jakoby otištěna lidská postava, do níž se vlévají tři životodárné proudy a dva z ní vytékají. Tady můžete dlouho stát, hledět do vody, domýšlet se různých výkladů a jinotajů, pak dojdete k tolika alternativám, že se stejně spokojíte s tím, že místo prostě živočišného Truta uhranulo samo o sobě. Ale hned vyvstane nová otázka- proč si hrad postavil až opodál, až na vršku, a ne hned u vody? Odpověď dala zinní povodeň přelomu let 2002 a 2003: V šíji plochého výběžku mezi korytem Švarcavy a vodním příkopem od Červeného mlýna, právě v místě, kde by to učinil stavitel blatného hradu, povodeň odhalila stopy vodního příkopu! Trut tedy jat magií místa začal opravdu stavět tady, pak se jí ale možná zalekl, anebo prostě jen chtěl využít geniální a jinde nevidané kombinace výhod typů hradů blatných a výšinných, a hraděštěm se nakonec stal skalnatý ostroh opodál. Snad protože onu silnou magii místa spojenou s vodním živlem chtěli později popřít křesťanští panovníci (jak to ostatně činili zpravidla výstavbou klášterů na pohanských svatyních), tak nedalekému sousedu, tvrzí Okrouhlík (zvané též Borňov), přisoudili služebné manství královského paliče. Ještě roku 1541, kdy už tvrz skoro století neexistovala, si tuto službu okrouhlickou koupil Jan Bořita z Martinic. Měl tolik horlivosti pro panovníka, nebo proti Trautnberku?

To nevíme, ale je téměř jisté, že potřebu mstít se měli za staletí potupného robotného manství, spojeného s nadávkou „krakovnoš“, krakovečtí. Dosud byl konec Trautnberka skryt neprostupnější mlhou než jeho počátky. Sám Pegi Peřura Kmínek toto téma lapidárně uzavíral konstatováním, že přese všechny atributy geniálnosti stavby nepočítal stavitel s dělostřelbou {no bodejť, nyní přece už víme, že do vynálezu dělostřelby od výstavby hradu zbývalo ještě 300 let (!), to by musel pomalu počítat nejen s bombardami, ale už rovnou i s bombardéry}, a že zbytky kamenného jádra byly rozebrány na stavbu nedalekého Červeného mlýna. Po tomto zkonstatování se člověk cítil trochu upokojen, protože mu bylo svobodné mlynářské řemeslo vždy trochu sympatické a spojené s gruntem národa. Ale ouha! Doslova jsem nadskočil nad knížečkou o místních mlýnech, když jsem se dočetl, že mlýn postavili (či v kameni obnovili) za dob třicetileté války samotní Krakovští z Kolovrat! Mlýn vyhořel r.1631, koupen Kolovraty a r.1653 uváděn již v plné síle a dvěma koly. Nezdá se vám to jasné? Tak si vezte mapu Čech a mrkněte, kde je Krakovec, kde jsou Kolovraty. Od sebe zhruba 100 km, řekněme tehdejší 2 dny jízdy. A teď si cestu rozpůlíte a píchnete tam praporek. Ba právě, vlaje na věži Krakovečtými nenáviděného Trautnberka. Ten nějakou nezaznamenanou dějinnou událostí znenáhla mizí z dějin i povrchu zemského a střídá jej tu Červený mlýn, který tu stojí na izolovaném ostrůvku majetku daleko daleko od svých nových majitelů. Tedy jasný akt msty, provedený v době k tomu nazrálé, v době zmatků, přebíhání od vojska k vojsku a všeobecného rabování. I výše naznačený možný celkem praktický účel, totiž

nocležiště pána v závětrří na cestě mezi svými hlavními sídly, byl jen rouškou, která měla skrýt hlavní motiv vyrabování Trautnerka, protože už r.1721 se Krakovečtí mlýna zbavují ! Máme motiv, máme zločince, a teď ještě dobu zločinu - ale vždyť i tu máme - Trautnerk zanikl mezi roky 1631 a 1654, za třicetiletých válek, říkám si. Takže už jenom vražednou zbraň ! A v tom, vsutku, volá Pegi Peřura Kmínek, že jeho pes Cyr z Divochovy zahrádky (vzpomněl jsem si na ten nebývalý Kmínekův kvašený nápoj z plodů vlastní zahrádky) doslova vyčuchal na zalomené hraně vysoké skalnaté straně proti Trautnerku jakési obléhací opevnění. Šokovanému Kmínkovi jsem zdánlivě klidně sdělil, kdožeto a pročžeto a kdepak tam ono obléhací opevnění zřídil, ale přiznám, že uvnitř jsem byl naprosto nadšený, zároveň hrdý i rozechvělý (jistě vzpomínáte na ten průměr s kankánovými tanečnicemi v dokazované studii), zkrátka - bylo mě, jako je právě teď i vám.

Ale řetězec ujištění pokračoval ještě dál: Malé nedůslednosti jsem se dopustil, když jsem si předčasem udělal poznámku, že jakýsi Jiří z Trautnerka byl roku 1623 obviněn z účasti na stavovském povstání, ale nepoznamenal jsem si listinný pramen tohoto tvrzení. Málem bych na to zapomněl, ale ve světle shora nastíněných zjištění to vidím jako naprosto dovršení důkazní mašinerie včetně přírůstku dalšího motivu k vyplnění rodového prasidla. A navíc jako naprostá rehabilitace rodu, který byl kdysi (i samotným Pegi Peřurou Kmínkem) mylně považován za německý, který byl ideologicky poplísněn podivným dokumentárním seriálem "Krkonošská pohádka" a nad kterým ostatně i u pravověrných trautnerkologů dočasně vyvstala nepříjemná otázka, na čí byl v oné ostudné osudné válce straně. Písemná poznámka nám tedy akterý tehdejší msty jasně polarizuje (k roku 2005 již dokonce registruji v krkonošském lidu nápravu věcí veřejných, neb jsem tu potkával nikomu nestranící směrovky „Krkonošovo“ a Trautnerkovo“).

INTERMEZZO

Neodpustím si tvrdit, že tady dosáhla metoda KTMD snad jednoho z nejpřesvědčivějších výsledků poslední doby, protože se ukázala nejen jdoucí přímo k jádru věci, ale předvídající i další skutečnosti. V lepším případě je metoda stále vědeckými garniturami bok po boku s církevními hodnostáři odsuzována jako produkt animální intuice, v horším prostřednictvím ovládaných hromadných sdělovacích prostředků ostouzena jako „duchařství“. A přitom pracuje s těmi nejpřísnějšími vědeckými axiomy, jako s principem kauzality, příčina - následek. Vždyť co jiného je dlouhý řetěz shora odhalených přímočarých souvislostí.

Nyní se již zabírejme jen jednotlivými články řetězu, tedy dílčími, ovšem ráznými důkazy pro některá fakta uvedená v dokazované studii.

KRAKOVEC

Ve studii dovozují název Krakovce od zde v hojné míře užitých krákorců a jejich název od někdejšího náletu havranů. Jen tak mimochodem jsem později uviděl Jírův erb, jemuž dominuje jak ve štítu, tak i v klenotu-havran ! A když jsem zmínil Jírovu nevoli k ztotožňování názvu hradu s krkavcem, nešlo jen o obavu z personifikace- přenesení jména sídla na něj samého. Město Trutnov má totiž ve svém znaku od nepaměti nejen zabitou saň, ale i obletujícího krkavce. Pokud by byl hrdinný Trut svatořečen (byl ovšem pohan), měly by jeho sochy právě tyto dva atributy, z nichž druhý, krkavec "obletující", mohl být vykládán jakožto sloužící. Je k tomuto tématu třeba krom odkazu na účinnost a produktivitu metody KTMD ještě něco dodávat ?! Jsme přece na konci předlouhé a fakty nabitě statě a tak už nechci dlouho zdržovat, snad tedy ještě něco o fenoménu

ČERVENÁ

Ve studii jsem dovozoval přezdívku Krakovce na Červený Zámek od vsi Červený Újezd, odkud pocházel jeden z držitelů Krakovce, Jan Oujezdský. Touto obhajobou studie jsme do řetězce přidali úzce navazující Červený mlýn pod Trautnerkem. A princip kauzality předvídal i další události: Jak si jistě vzpomenete, ve studii jsem zmínil mindrák oujezdských z absence opravdového panského sídla v rodné vsi. A hle - v roce 2002 je ve vsi postaven umělý rádo-by-hrad, jehož architektura ovšem prozrazuje další nedávný mindrák český (sen o spásném Západě), neb se snad v ničem nepodobá českým hradům, ale má celkem čistokrevné rakouské rysy.

Ovšem nanejvýš inspirativní je fenomén "červené" přítomný v pomístním názvosloví i ve vztahu k živlu, který představuje. Víme o proklatém zrodu Červeného mlýna, a jistě jste zaregistrovali i přítomnost paliče na sousedním sídle - Bořnově alias Okrouhlíku. A ještě ob jeden mlýn dále byla Roučmída, tedy vodní hamr, kde se pracovalo s červeným, tedy rozžhaveným kovem, a ten tu „rotšmídi“ tvářeli do rour (rohr), resp.dělových hlavních. A v tomto červeném „obklíčení“ dlel Trautnerk. A teď považte, ony tři modré hroty v erbu Trautnerků jsou shora i dola omezeny červenými pruhy! Tedy další nezpochybnitelný přínos metody KTMD k završení této důkazové zprávy.

Ve spojitosti s ohněm zbývá jen postesknout si, že ačkoli (a snad i díky této studii) došlo k rehabilitaci rodu Trautnerků i nanejvýš přesvědčivé obhajobě metody KTMD, pak dosud nedošlo k nápravě v ostudné věci - slavení upálení mistra Jana z Husince. A to aspoň v jeho případě má i věda jasno !

S nadějí v nápravu (melioraci*) věcí lidských se s Vámi 23.července 2005, v den, který propříště bud' zván jen "dnem odkládání pochyb", loučím

Doc.Kmínrle

*

Klimeš a kol.: Slovník cizích slov, SPN 1985:

„**meliorismus** (-iz) m. (2.j.-mu) názor (zvl.burž.sociologie), že je možno (kapit.) společnost stále zlepšovat, zvl. zdokonalováním jednotlivců“

Vladimír Neff, Filosofický slovník pro samouky, Mf 1993:

„**MELIORISMUS** je optimistický názor, že poměry ve světě se stále zlepšují a že lidské plemeno se v průběhu časů mravně i fyzicky zdokonaluje.“

Kol.: Encyklopedický slovník, Odeon 1993:

„**meliorismus** (lat.melior, lepší), sociol. a politologický názor a přesvědčení o možnosti postupného zlepšování spol. uspořádání a poměrů odstraňováním negativních jevů prostřednictvím reforem daného systému. M. se rozvinul koncem 19.st., je úzce spojen s pragmatismem; k jeho stoupencům patřil mj.T.G.Masaryk a K.Čapek.“

Příloha z pera Pegi Peřury Kmínka - úryvek z jeho celoživotního díla „Atlas hradův pustých“:

Trautnberk (Starý Trautnberk, Trautenberk, Trutenberk) A.Sedláček XIII-106,196/doc.Kmínrle 83-03

"Milý Kopeček" je relativně nízký, ale strmý ostroh nad soutokem Kačáku a Švarcavy. Jen terénní tvary dávají tušit, jak byl hrádek rozložen. Vojensky byl na svou dobu ještě důvtipnější než Týřov. Od ostrohu byl odříznut dvěma šíjovými příkopy, nad druhým na skále stál bergfrit a v jeho stínu palác. Jádro hrádku bylo tedy zdánlivě nevýhodně v čele hradiště, ovšem cesta do hradu vedla pod jeho kontrolou podél celého ostrohu až pod opyš, kde se otočila a prošla dřevěně opevněným předhradím ke kamennému jádru hradu. Celý spodní koridor byl přitom veden mezi svahem a průtočným vodním příkopem, mohl v případě potřeby sloužit jako "past". Pod opyšem se po lednové povodni 2003 odkryl vodní příkop a potvrdil tak původní záměry stavitele, totiž výstavbu blatného hrádku na unikátním místě, kde "pět vod se stýká". Nicméně i výšinný Trautnberk využíval možnosti se "vodně" opevnit snadným zatopením přilehlých údolních luk (i dnes těžko dostupným). Později bylo fenoménu Trautnberské vodní soustavy využito pro přivádění vody na blízké mlýny. Svrchu řečené výhody hradu ovšem přestaly platit při rozvoji dělostřelby, kdy byl ohrožitelný z převýšené plošiny Spočinku. Na protějším skalnatém svahu údolí Švarcavy, na tzv..Jižní Hlavě, bylo identifikováno obléhací opevnění. Není jisté, zda-li bylo Krakovských z Kolovrat, kteří se tu zákeřnou silou mohli chtít se vymanit z potupných manských povinností odváděných Trautnberku, ale jisté je, že jejich Červený mlýn byl vystavěn z kamene lámaného v kamenném jádře jimi tak nenáviděného a námi tak milovaného hradu.